

OSVIJETLIMO DIZAJNOM

Katarina Jović, mag. educ. math.

Ivana Vešligaj, učitelj mentor

OŠ Špansko Oranice, Zagreb

Prezentacija projekta provedenog s učenicima 7. razreda

Vitraj

Nastavna tema :
Mnogokuti, kružnica i krug

Nastavne godine:
2022./2023. i 2023./2024.

Pitanja koja smo si postavili:

Čime želimo obogatiti učenikovo znanje?

Koje vrijednosti kod učenika razviti i osvijestiti?

Na koji način želimo usmjeriti učenikovo razmišljanje i djelovanje u pozitivnom smjeru?

Ideja

- Istražiti u arhitekturi i umjetnosti detalje u kojima se pojavljuju pravilni mnogokuti te kružnice, krugovi i njihovi dijelovi (prozori, vitraji, rozete, elementi na pročeljima, vratima, ogradama) i navedeno primijeniti pri izradi stolne lampe.

Kako je projekt zadan?

Projekt *Vitraj*

Zadatak ukratko

Učenici trebaju konstruirati vitraj koristeći mnogokute, kružnice, krugove, kružne lukove, tetive te sve što su do sad učili u nastavi matematike.

Način rada

Individualni rad

Vrijeme izrade

Mjesec dana

Zadatak razrađen u etapama(1)

1. Na paus papiru dimenzije A4 uredno konstruirati vitraj koristeći kružnice, krugove, kružne lukove, kružne isječke, kružne odsječke, tetive te razne mnogokute.
2. Rad obojiti flomasterima ili nekim drugim bojama.
3. Naslovnica projektne dokumentacije treba sadržavati naslov Vitraj (ime rada), ime i prezime učenika, razred, ime škole, školsku godinu i ime učitelja/mentora.

Zadatak razrađen u etapama(2)

4. Odabrat s rada:

- 5 kružnih lukova, skicirati ih (najbolje je i najpreciznije staviti papir projektne dokumentacije preko paus papira i skicirati kružni luk) i izračunati im duljinu
- 5 krugova kojima treba izračunati opseg i površinu
- 5 kružnih isječaka kojima treba izračunati opseg i površinu
- projektna dokumentacija mora biti napisana rukom

Primjeri crteža i projektne dokumentacije

Lunapark

Kružni isječci:

$$r = 1.5 \text{ cm}$$

$$\angle L = 90^\circ$$

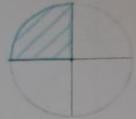
$$l = 2.355 \text{ cm}$$

$$P_{ki} = ? \quad O_{ki} = ?$$

$$P_{ki} = \frac{r^2 \cdot \pi \cdot l}{360^\circ}$$

$$P_{ki} = (1.5 \text{ cm})^2 \cdot 3.14 \cdot \frac{90^\circ}{360^\circ}$$

$$P_{ki} = 1.76625 \text{ cm}^2$$

$$O_{ki} = 2r + l$$

$$O_{ki} = 2 \cdot 1.5 \text{ cm} + 2.355 \text{ cm}$$

$$O_{ki} = 5.355 \text{ cm}$$

$$r = 1.5 \text{ cm}$$

$$\angle L = 22.5^\circ$$

$$l = 0.58875 \text{ cm}$$

$$P_{ki} = ? \quad O_{ki} = ?$$

$$P_{ki} = \frac{r^2 \cdot \pi \cdot l}{360^\circ}$$

$$P_{ki} = (1.5 \text{ cm})^2 \cdot 3.14 \cdot \frac{22.5^\circ}{360^\circ}$$

$$P_{ki} = 0.44156 \text{ cm}^2$$

$$O_{ki} = 2r + l$$

$$O_{ki} = 2 \cdot 1.5 \text{ cm} + 0.58875 \text{ cm}$$

$$O_{ki} = 3.58875 \text{ cm}$$

$$r = 1 \text{ cm}$$

$$\angle L = 45^\circ$$

$$l = 0.785 \text{ cm}$$

$$P_{ki} = ? \quad O_{ki} = ?$$

$$P_{ki} = \frac{r^2 \cdot \pi \cdot l}{360^\circ}$$

$$P_{ki} = (1 \text{ cm})^2 \cdot 3.14 \cdot \frac{45^\circ}{360^\circ}$$

$$P_{ki} = 0.3925 \text{ cm}^2$$

$$O_{ki} = 2r + l$$

$$O_{ki} = 2 \cdot 1 \text{ cm} + 0.785 \text{ cm}$$

$$O_{ki} = 2.785 \text{ cm}$$

$$r = 2 \text{ cm}$$

$$\angle L = 45^\circ$$

$$l = 1.57 \text{ cm}$$

$$P_{ki} = ? \quad O_{ki} = ?$$

$$P_{ki} = \frac{r^2 \cdot \pi \cdot l}{360^\circ}$$

$$P_{ki} = (2 \text{ cm})^2 \cdot 3.14 \cdot \frac{45^\circ}{360^\circ}$$

$$P_{ki} = 1.57 \text{ cm}^2$$

$$O_{ki} = 2r + l$$

$$O_{ki} = 2 \cdot 2 \text{ cm} + 1.57 \text{ cm}$$

$$O_{ki} = 5.57 \text{ cm}$$

Kružni lukovi:

$$r = 1.5 \text{ cm}$$

$$\angle L = 360^\circ : 4 = 90^\circ$$

$$l = ?$$

$$l = \frac{r \cdot \pi \cdot l}{180^\circ}$$

$$l = \frac{1.5 \text{ cm} \cdot 3.14 \cdot 90^\circ}{180^\circ}$$

$$l = 2.355 \text{ cm}$$

$$r = 1.5 \text{ cm}$$

$$\angle L = 360^\circ : 16 = 22.5^\circ$$

$$l = ?$$

$$l = \frac{r \cdot \pi \cdot l}{180^\circ}$$

$$l = \frac{1.5 \text{ cm} \cdot 3.14 \cdot 22.5^\circ}{180^\circ}$$

$$l = 0.58875 \text{ cm}$$

$$r = 1 \text{ cm}$$

$$\angle L = 360^\circ : 8 = 45^\circ$$

$$l = ?$$

$$l = \frac{r \cdot \pi \cdot l}{180^\circ}$$

$$l = \frac{1 \text{ cm} \cdot 3.14 \cdot 45^\circ}{180^\circ}$$

$$l = 0.785 \text{ cm}$$

$$r = 2 \text{ cm}$$

$$\angle L = 360^\circ : 8 = 45^\circ$$

$$l = ?$$

$$l = \frac{r \cdot \pi \cdot l}{180^\circ}$$

$$l = \frac{2 \text{ cm} \cdot 3.14 \cdot 45^\circ}{180^\circ}$$

$$l = 1.57 \text{ cm}$$

$$r = 2.5 \text{ cm}$$

$$\angle L = 360^\circ : 8 = 45^\circ$$

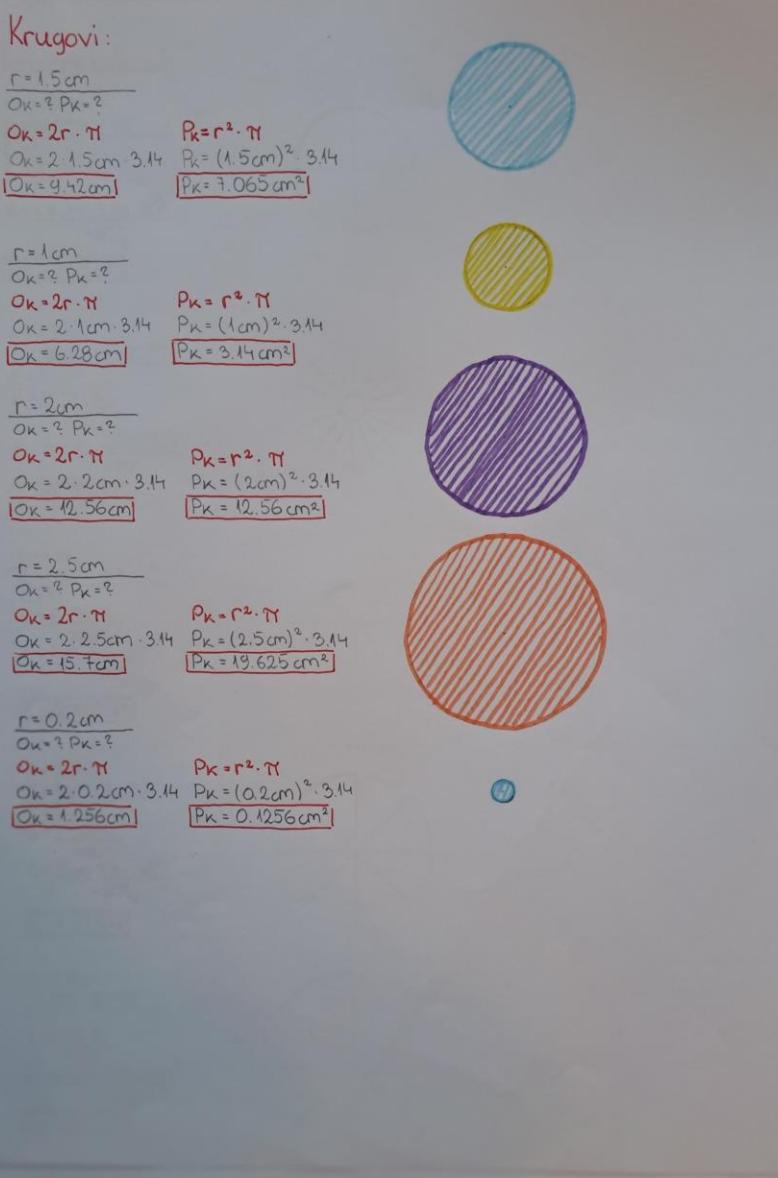
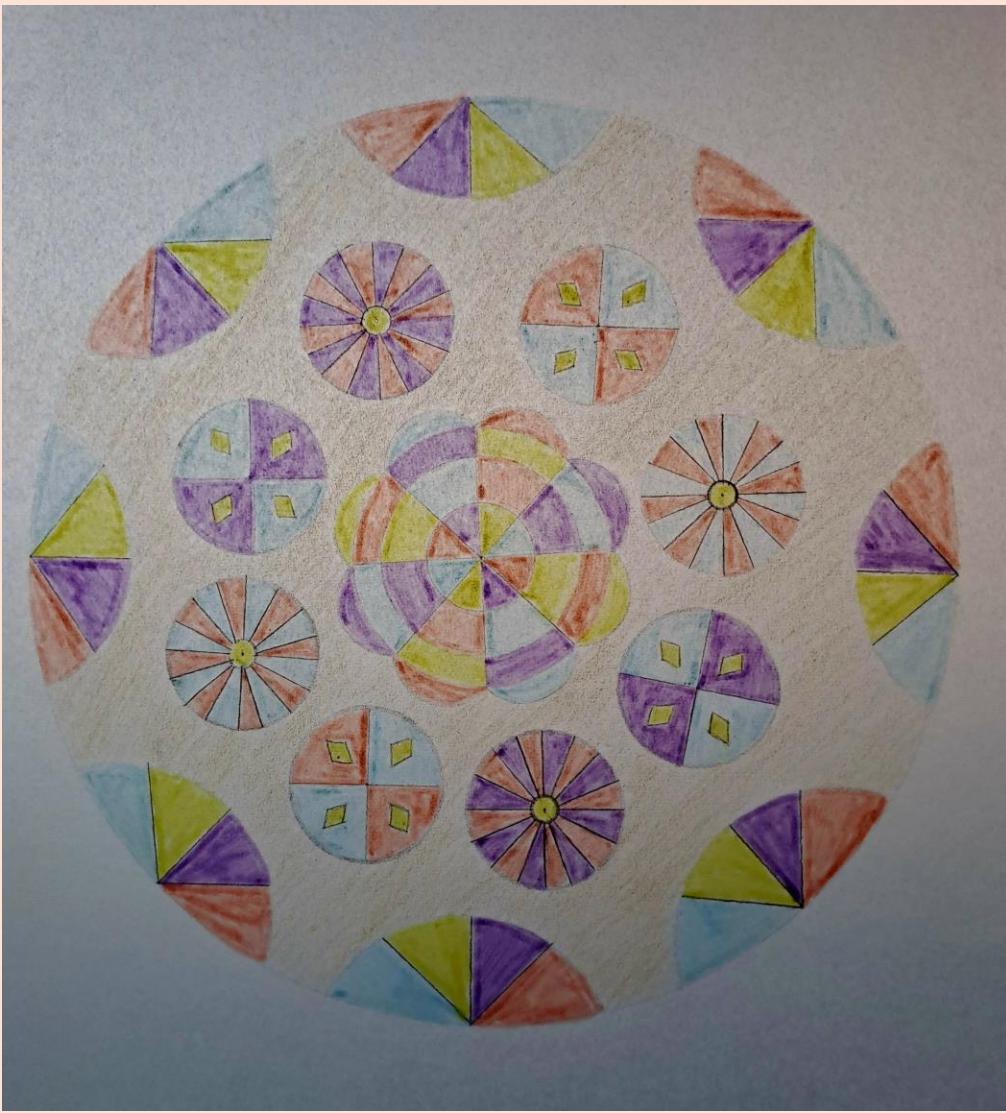
$$l = ?$$

$$l = \frac{r \cdot \pi \cdot l}{180^\circ}$$

$$l = \frac{2.5 \text{ cm} \cdot 3.14 \cdot 45^\circ}{180^\circ}$$

$$l = 1.9625 \text{ cm}$$

Zadatak + tijek rada - Cvijet

ZADATAK:

- na paus papiru smo morali uredno konstruirati vitraj koristeći kružnice, krugove, tetive, kružne isječke ...
- nakon što smo nacrtali vitraj, morali smo ga obojati flomasterima ili nekim drugim bojama
- sa svog vitraja morali smo izabrati 5 kružnih lukova i izračunati im duljinu te 5 krugova i 5 kružnih isječaka i izračunati im opseg i površinu

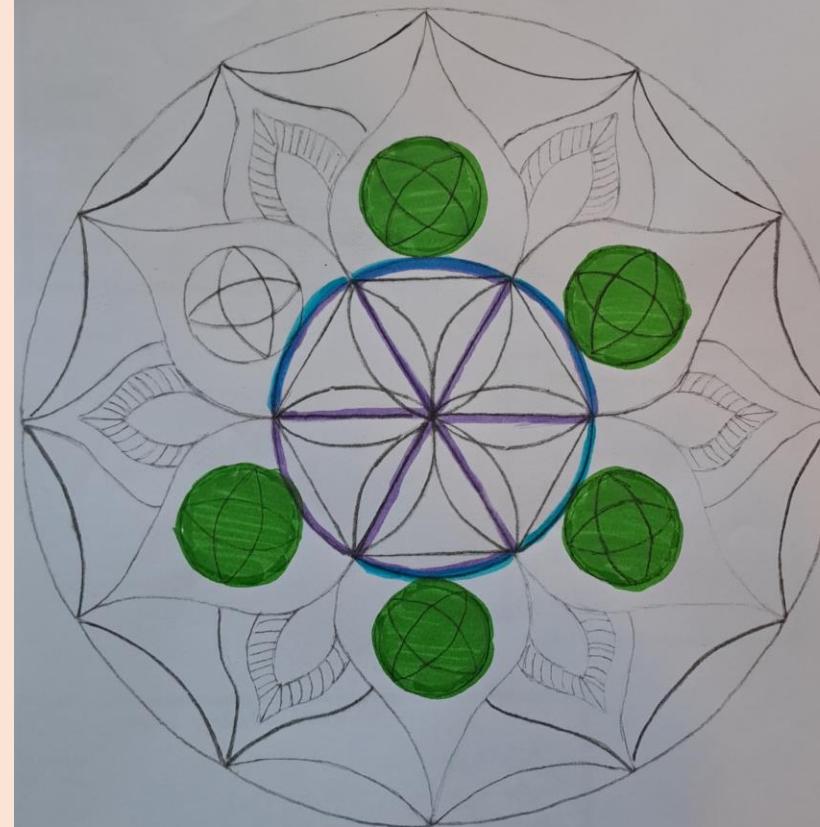
PRIBOR:

- dlužka, računalo, šestar, kutomjer, paus papir, flomasteri

TIJEK RADA:

- na paus papiru smo nacrtali kružnicu ($r=10\text{cm}$) te još jednu kružnicu iz istog središta ali $r=8\text{cm}$
- u manju kružnicu smo nacrtali 6 kružnih isječaka
- na te kružne isječke smo nacrtali 6 tetiva
- na radiju od svakog kružnog isječka smo sa šestarcem sa obje strane napravili lukove koji izgledaju kao latice
- dleto te manje kružnice smo napravili latice u koje smo šestarcem napravili krugove ($r=1.5\text{cm}$)
- između tih latica smo napravili manje latice
- na kraju smo šestarcem napravili lukove na velikoj kružnici te dodavali detalje (prostorućno)
- za kraj smo rad obojali flomasterima

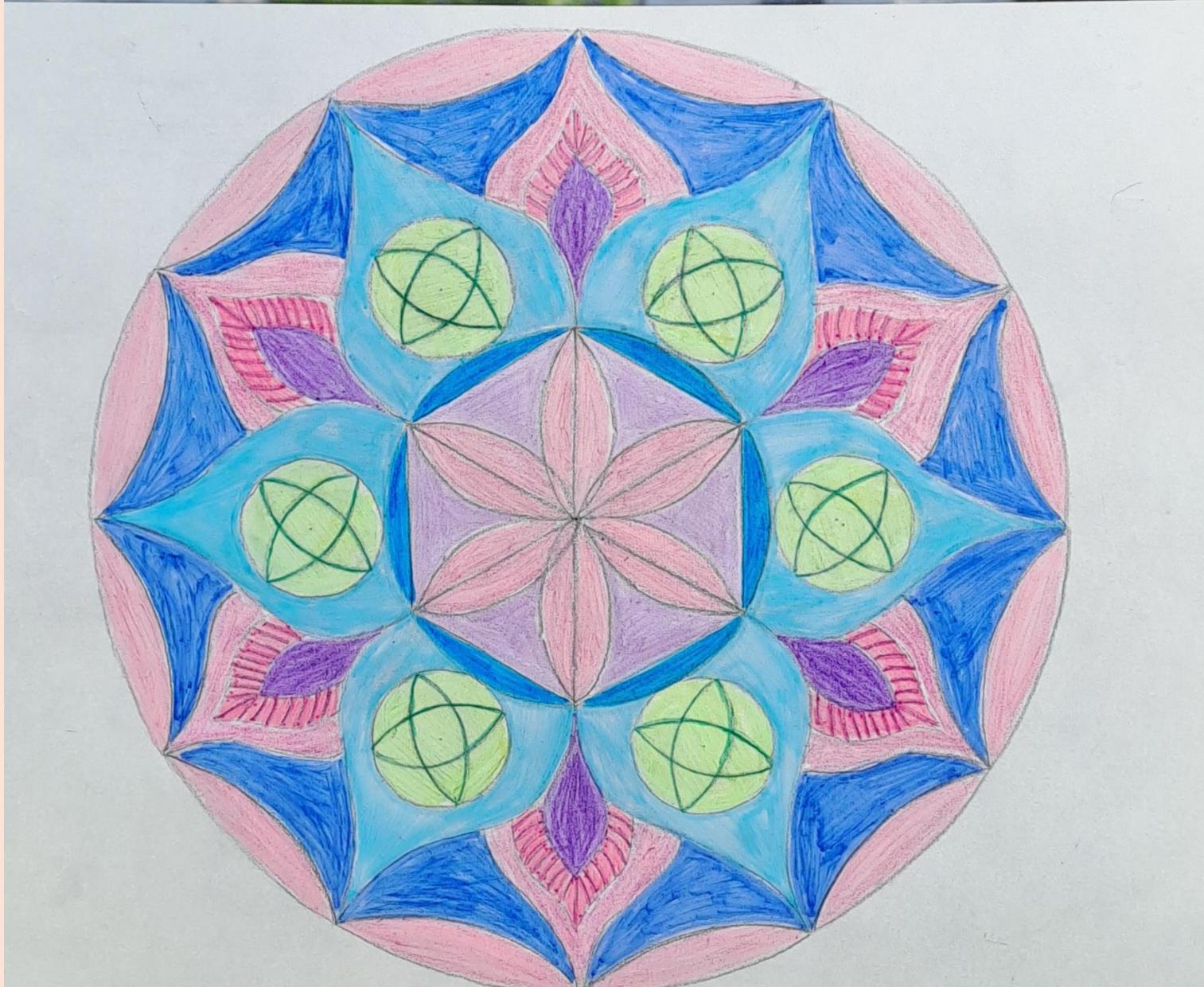
VITRAJ:

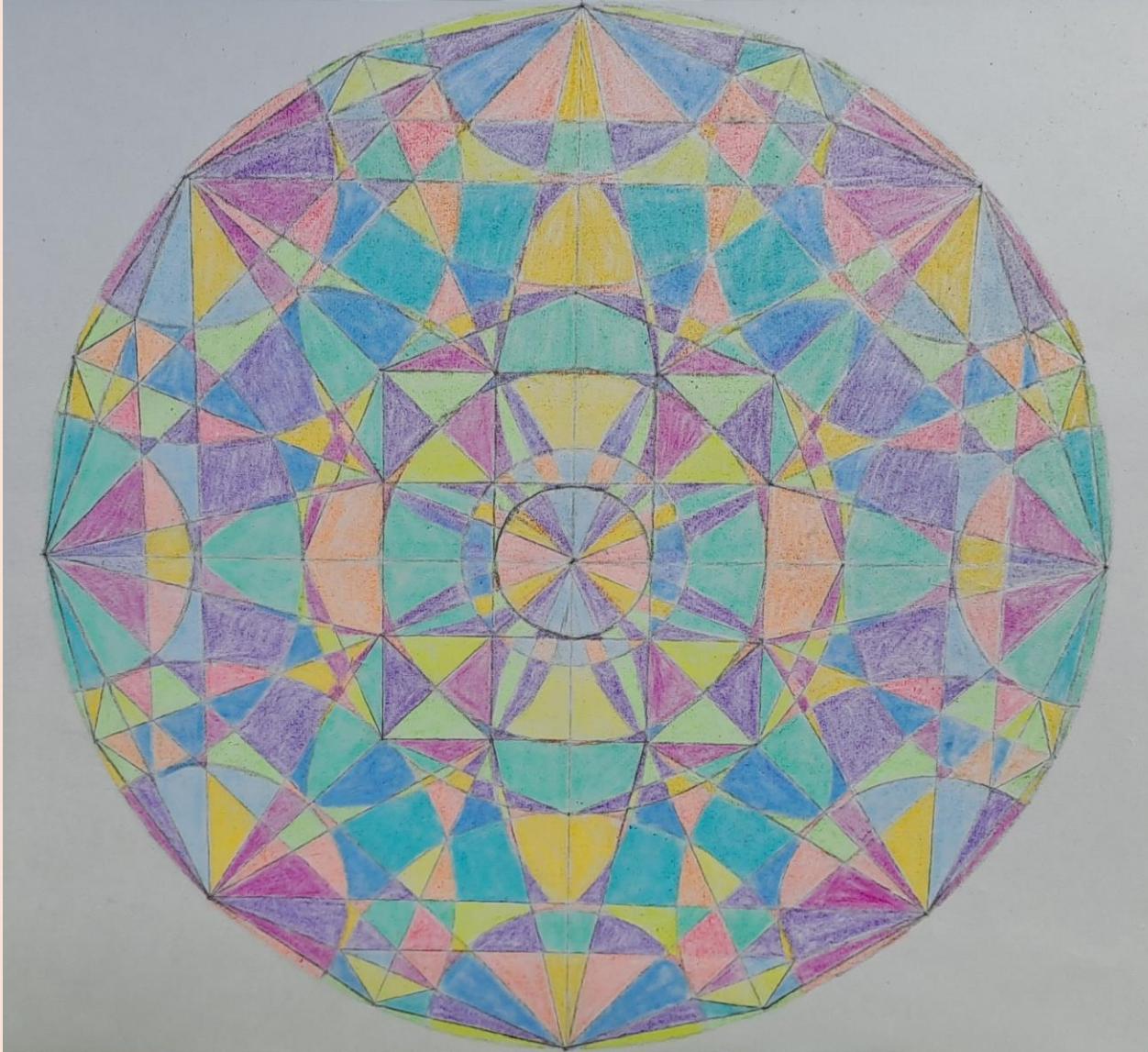
- - kružni isječak (ki)
- - kružni luk (l)
- - krug (k)

Cvijet

Šarenica oka

Vrata raja

Mjesec

Flopescentna kritosjemenjača

Kriteriji vrednovanja (1)

-svi radovi su ocjenjeni prema zadanim sastavnicama

SASTAVNICE	RAZINE OSTVARENOSTI KRITERIJA			
	Potrebno doraditi	Djelomično	Vrlo dobro	Izvrsno
0 bodova	1 bod	2 boda	3 boda	
urednost i trud uložen u projekt				
zadovoljenost uvjeta zadatka				
točnost u računanju i izradi projektne dokumentacije				
Ostvaren broj bodova:				

Kriteriji vrednovanja (2)

ocjena	bodovi
odličan	9
vrlo dobar	8, 7
dobar	6, 5
dovoljan	4

Zadatak na satu tehničke kulture - Izrada stolne lampe

Koraci

- rezanje dijelova (stup i podloga)
- spajanje pauza i stupa
- spajanje dijelova strujnog kruga
- spajanje svih dijelova u cjelinu

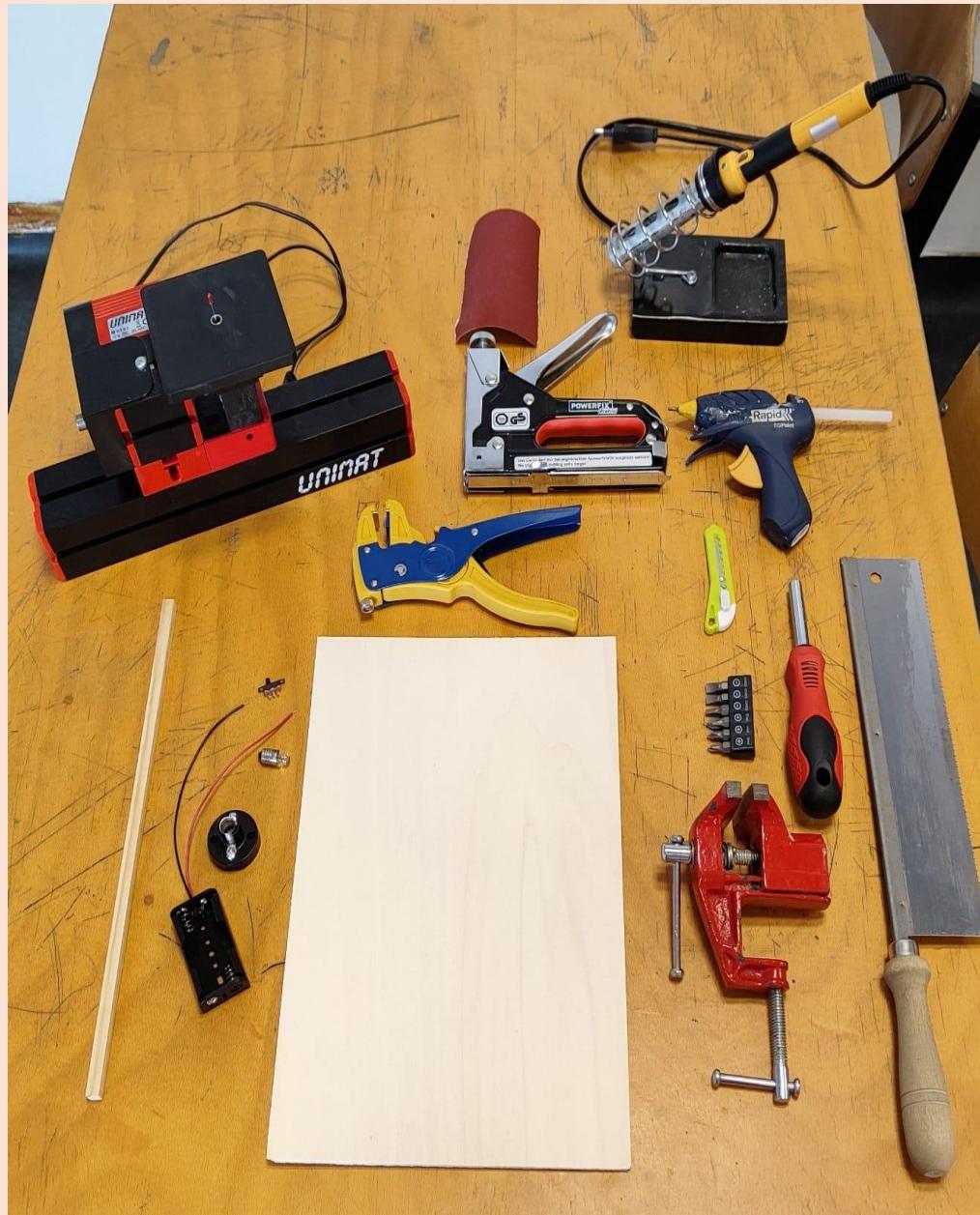
Alati

- ručna pila, modelarska strojna pila, stolarski škrip, klamerica za drvo, brusni papir, odvijač, pištolj na vruće ljepilo

Materijali

- šperploča A 4x4 mm
- drveni štapić 8x8x30 mm
- kućište za baterije 2xAA
- grlo za žarulju
- žarulja 2.8 V
- žica i prekidač

Način primjene - Staviti na stol, zamračiti prostoriju i uživati u ugodaju!

Evaluacija

- <https://forms.office.com/e/9LpN7QwwKF?origin=lprLink>

